

Jaarverslag Stichting Verzetsmuseum Zuid-Holland

2014

Turfmarkt 30
2801 HA Gouda
0182-520385
www.verzetsmuseum-zh.nl
info@verzetsmuseum-zh.nl

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
PRESENTATIE	4
<i>EXPOSITIES</i>	4
<i>EXPOSITIES I.S.M. MUSEUM VOOR VREDE EN GEWELDLOOSHEID</i>	5
<i>EVENEMENTEN</i>	6
<i>VERHALENPUNT</i>	7
KENNIS EN INNOVATIE	8
<i>DE DIGITALE LESKIST 40-45</i>	8
<i>LEZINGEN</i>	9
EDUCATIE	12
<i>IN HET MUSEUM</i>	12
<i>LEERLINGENCONTACT PER SCHOOLTYPE</i>	14
<i>BUITEN HET MUSEUM</i>	14
<i>LEERLINGENCONTACT OP LOCATIE (AANTAL WORKSHOPS)</i>	15
<i>GASTSPREKERS VOOR DE KLAS</i>	15
PROJECTEN	16
<i>CO-CREATIESESSIES</i>	16
COLLECTIE EN BIBLIOTHEEK	17
<i>COLLECTIE</i>	17
<i>BIBLIOTHEEK</i>	17
EXTERNE CONTACTEN	18
<i>BEZOEKERSAANTALLEN 2014</i>	18
<i>OVERLEGGEN</i>	18
<i>PUBLICITEIT</i>	19
SAMENWERKINGSVERBANDEN	20
PETIT CAFÉ VRIJHEID	20
INTERNE ORGANISATIE	21
<i>BESTUUR</i>	21
<i>MEDEWERKERS</i>	21
<i>VRIJWILLIGERS</i>	22
SOCIALE MEDIA	23
FINANCIËEL OVERZICHT 2014	24
<i>FINANCIËLE JAARREKENING</i>	24
<i>EXPLOITATIESUBSIDIE</i>	25
<i>WAARDERINGSSUBSIDIES GEMEENTEN</i>	25
<i>SUBSIDIE VAN PROVINCIE ZUID-HOLLAND</i>	25
<i>INKOMSTENBRONNEN DIVERS</i>	25

VOORWOORD

Terugdenkend aan 2014 valt op dat Verzetsmuseum Zuid-Holland (VMZH) zich enerzijds positief kon manifesteren en met goed nieuws naar buiten kon komen, maar anderzijds geconfronteerd werd met een inktzwarte boodschap. Het in december 2014 afgetreden bestuurslid van onze stichting, de heer Wim Bakker en zijn vrouw Annet de Jong bleken tot de inzittenden van de rampvlucht MH17 te behoren en zoals bekend heeft niemand de crash in de Oekraïne overleefd. Wim was beroepsmatig en als vrijwilliger altijd bezig met vraagstukken rond wereldvrede, mensenrechten en hoe hij daar een opbouwende bijdrage aan kon leveren. Een reden te meer om uit zijn naam voortvarend de missie van VMZH voort te zetten. Een missie die in 2014 helaas niet aan belang is ingeboet. Het is daarom jammer dat ondanks de eerste stappen daartoe, 2014 niet het jaar werd waarop een deugdelijke financiering voor de activiteiten op langere termijn zichtbaar werd.

Wat ging er wel goed bij VMZH het afgelopen jaar? Heel veel!

Grote stappen werden gezet ter verwezenlijking van het streven als instelling meer plaatselijk en lokaal gebonden te zijn. Nieuwe bestuursleden, die in die zin van belang zijn, vonden hun plek in het bestuur van VMZH. Ook werd de organisatie versterkt met een groot aantal nieuwe vrijwilligers om inhoud te geven aan die nieuw gekozen richting.

Een hoogtepunt was de introductie van 'De Digitale Leskist 40-45'. De Commissaris van de Koning in Zuid-Holland, de heer J. Smit, verrichtte op 25 april op feestelijke wijze de openingshandeling van dit digitale internetlesprogramma, waarbij voor het eerst een bereik van jongeren in heel Nederland mogelijk werd.

Ook dit jaar namen weer veel scholieren deel aan lessen rond het thema mensenrechten, zowel in het museum, als op locatie bij de scholen.

De bibliotheek heeft een record aantal presentexemplaren mogen ontvangen en is inmiddels op landelijk niveau uitgegroeid tot een belangrijk documentatiecentrum rond het thema WOII. De digitalisering van de museumcollectie werd voortvarend voortgezet.

Lezingen, tentoonstellingen en andere activiteiten van VMZH? Er waren er volop en er was veel belangstelling voor. U leest erover in dit jaarverslag.

De samenwerkingsverbanden die VMZH is aangegaan met De Gemiva SVG Groep en het Museum voor Vrede en Geweldloosheid bleken in 2014 daadwerkelijk succesvol te zijn en zullen dan ook verder worden uitgebouwd.

Dit jaarverslag geeft u als het goed is een beeld van een organisatie die op alle fronten met enthousiasme actief is met als leidmotief:

'Verzet is actie tegen onrecht en onverschilligheid'.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Arjen van Wijngaarden
Directeur

PRESENTATIE

Exposities

De Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen **5 februari t/m 5 mei** **KUNSTHAL ROTTERDAM**

Voor deze expositie hadden 25 oorlogsmusea voorwerpen in bruikleen gegeven. Het Verzetsmuseum had een houten bord met de tekst 'Voor Joden verboden', voorzien van de originele metalen bevestigingsbeugels en een Rupertpop (juten poppen, die aan parachutes hingen ter misleiding van de vijand) aangeleverd.

Mensenrechten in posters **8 t/m 29 maart**

Het resultaat van de gezamenlijke focus van het Verzetsmuseum en Amnesty International Gouda op mensenrechten was de tentoonstelling van historische posters van Amnesty International. Op verschillende manieren werden thema's als: beperking van vrijheid van meningsuiting, politieke gevangenen, martelingen, doodstraf, jongeren en mensenrechten in deze posters vormgegeven.

In het museum staat permanent een kathedraal van Amnesty, waar steeds de recente gevallen van mensenrechtenschendingen aan de kaak worden gesteld én waar de bezoeker de kans krijgt er middels het tekenen van een petitie tegen te ageren.

Expositie: Een gezicht voor verzetshelden **11 april t/m 1 september**

Aanvullend op de onthulling van de gedenkplaten van de verzetshelden (zie verderop in dit jaarverslag) in de Goudse wijk Oosterwei had het Verzetsmuseum een expositie ingericht met achtergrondinformatie en familieverhalen van deze verzetshelden. Men kreeg een goed beeld hoe ingrijpend het verzet een gezinsleven op z'n kop zette en hoe soms ook kinderen werden ingezet om krantjes, voedselbonnen en zelfs wapens op de plaats van bestemming te krijgen. Kleine gebruiksvoorwerpen gaven inzicht in het tijdsbeeld en de leefomstandigheden tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Expositie: Dichterbij

Bijzondere samenwerking van de DichtersKring Nederland met het VMZH

Voorwerpen van het Verzetsmuseum hadden 25 dichters van de DichtersKring Nederland er toe aangezet om in poëzie de oorlogsbeelden in woorden te vervatten. Zij hadden het initiatief genomen om een gedicht te maken over objecten die te zien zijn in Verzetsmuseum Zuid-Holland. Voorwerpen die niet alleen een beeld toonden, maar ook na zeventig jaar nog herinneren aan leed, angst, honger, pijn en dood van toen. De gedichten en foto's van de voorwerpen zijn samengebracht in de dichtbundel ***Oorlogspoëzie in beeld***.

27 april t/m 25 mei

Expositie "Communicatie toen en nu" 21 oktober t/m 4 december

Communicatie verbindt mensen met elkaar. Tijdens conflicten verstoren partijen echter juist met opzet de communicatie. Ze willen erachter komen wat de andere partij weet en denkt. Sterker nog, ze willen bepalen wat de andere partij móét weten en denken! Dat gebeurde tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar nu nog steeds.

Er werden vier vormen van verstoring van communicatie in deze expositie nader toegelicht. Een voorbeeld ervan was censuur. Mocht er in de tweede wereldoorlog niet naar radio's worden geluisterd, nu worden soms "live" televisieopnamen vertraagd doorgegeven, om affaires à la Janet Jackson's "nipplegate" te voorkomen.

Expositie: "Het 'foute' boek"

12 dec t/m 31 jan 2015

Deze expositie ging over gecensureerde boeken vanaf 1933 tot nu.

In het museum was een zithoek gecreëerd waar gezellig kon worden gelezen.

Er stonden houten kistjes waar u boeken uit kon halen om mee te nemen, maar waar u ook de boeken in kon doen die u kwijt wilde. Na de expositie zijn ze naar een goed doel gebracht.

Exposities i.s.m. museum voor Vrede en Geweldloosheid

Expositie "Historische vredesaffiches" 1 januari tot 1 september

Het Museum voor Vrede en Geweldloosheid toonde samen met het Verzetsmuseum een tentoonstelling over historische vredesaffiches. Het museum had uit haar collectie van bijna 1000 affiches van vredesgroepen en- activiteiten de 25 mooiste en meest aansprekende geselecteerd.

De affiches brachten met een enkel woord en een goed gekozen beeld een duidelijke boodschap over en waren destijds onmisbaar voor actievoeren en het overbrengen van de vredesboodschap.

De tentoonstelling gaf een overzicht van de verschillende soorten affiches, die werden gebruikt door de Vredesbewegingen in Nederland en het buitenland.

Het museum voor Vrede en Geweldloosheid werkt vanaf 1 juli 2013 intensief samen met het Verzetsmuseum en heeft een fysieke plek in dit museum.

Expositie "Len Munnik tekent voor de Vredesweek"

27 september t/m 31 december

Deze tentoonstelling gaf een overzicht van de affiches, die Len Munnik de afgelopen dertig jaar voor de Vredesweek heeft gemaakt. Len Munnik is vooral bekend van zijn politieke tekeningen in Trouw, strips en cartoons voor Opzij en Hervormd Nederland.

Evenementen

Activiteiten

5 mei

Verzetsmuseum Zuid-Holland was ook dit jaar weer betrokken bij de organisatie en de viering van de 5 mei. In samenwerking met de 'Stichting 4 en 5 mei Gouda' heeft het Verzetsmuseum, mede aan de hand van het Jaartheme van het Landelijk Comité 4 en 5 mei, 'Vrijheid geef je door', inhoud gegeven aan het programma dat ter gelegenheid van de viering van de bevrijding op maandag 5 mei werd gepresenteerd.

Daarnaast werd aandacht geschonken aan de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens'. Deze verklaring bestaat uit 30 artikelen. Met het oog op het jaartheme werden enkele passende teksten uit deze verklaring aangebracht rond de kramen van de 'Stichting 4 en 5 Mei Gouda' en die van het Verzetsmuseum op de Markt, alsmede aan de achterkant van het Stadhuis.

Op 4 mei haalden de leden van de Atletiekvereniging Gouda het Vredesvuur op in Wageningen en brachten het naar de tuin van het Verzetsmuseum. Leerlingen van scholen en Goudse burgers uitgerust met alle landsvlaggen, brachten vanaf 12.45 uur vanuit de tuin van het Verzetsmuseum het Vredesvuur in optocht naar de Markt. De optocht werd muzikaal begeleid door leerlingen van de Goudse Saxofoonschool. Om 13.00 uur ontstak de Burgemeester van Gouda, de heer Milo Schoenmaker samen met de kinderburgemeester de Vredesvlam op de Markt in de directe omgeving van het Herdenkingsmonument. Na de ontsteking van de Vredesvlam hield de Burgemeester een korte toespraak. Vervolgens droegen leerlingen van scholen gedichten voor. De Goudse Stadsdichter, Ruud Broekhuizen, heeft een speciaal voor 5 mei gemaakt gedicht voorgedragen. Na het officiële gedeelte heeft de Goudse Saxofoonschool op de Markt diverse nummers ten gehore gebracht.

Gedurende de gehele middag werd door mensen aan allerlei activiteiten op de Markt deelgenomen. Er was een levendige belangstelling voor de kraam van het Verzetsmuseum waar o.a. knutsel- en tekenactiviteiten plaatsvonden en je jezelf kon laten portretteren door de bekende karikaturist Fer Laurens die zijn plaats weer had ingenomen bij het z.g. Goudkistje. Ook was er bij de kraam van Verzetsmuseum Zuid-Holland materiaal beschikbaar over herdenken en bevrijden en werden er tweede hands boeken verkocht hoofdzakelijk over de Tweede Wereldoorlog.

Maand van de Geschiedenis "Vriend & Vijand"

oktober

Het verzetsmuseum organiseerde een aantal activiteiten en workshops rondom dit thema. In oktober was er elke woensdagmiddag een Verhaal op Zaal. Een rondleider vertelde u en uw (klein)kinderen alles over het Verzet en de tweede wereldoorlog. Het thema was Vriend en Vijand.

Op zaterdag 11 oktober gaf Loes Vork (boeksel.nl) een speciale editie van de workshop Gevonden Gedichten. Gevonden Gedichten zijn gedichten op basis van bijvoorbeeld tijdschriftartikelen, krantenkoppen of boekpagina's. Als je van spelen met taal en het maken van collages, journal pages en/of boeksel hield, dan was deze workshop met zoeken, knippen, rangschikken, vormgeven en plakken echt iets voor diegene.

Op zaterdag 18 oktober vond de Goudse editie van het internationale evenement Sketchcrawl plaats in Verzetmuseum Zuid-Holland, ter gelegenheid van de Maand van Geschiedenis. Iedere tekenliefhebber kon tussen 12.00 en 17.00 uur tekenen, schetsen en schilderen in het museum, het museumcafé en de museumtuin met beelden.

Het Verzetmuseum nam ook deel aan Zotte Zaterdag, een Gouds evenement, dit keer in het teken van Erasmus. De uitdaging: Heeft Erasmus iets geschreven over vrienden en vijanden? De bedoeling was om dat uit te beelden m.b.v. een tekstdrawing van een van zijn spreuken. Al met al een prikkelende wijze van tekenen!

VerhalenPunt

M.u.v. de maanden mei t/m augustus was er elke maand op zondagochtend een mooi verhaal, verteld door een professioneel verhalenverteller. Verhalen ter lering en vermaak, verhalen om later nog eens over na te denken, over na te praten. Dat is wat VerhalenPunt in samenwerking met Anbo Gouda in 2014 bood. Er zijn in Nederland veel vertellers. Allen hebben hun eigen verhalen, vertelstijl en verteltraditie. VerhalenPunt wil hen een podium bieden en dat gebeurde in 2014. Een ambitie is ook om jong en oud in contact te brengen met de vertelkunst, want vertellen slaat een brug tussen culturen en tussen leeftijden.

De programmering in 2014 was gevarieerd:

februari: "Het wonderlijke verhaal van prins Adolphe", een literair sprookje van Madame d'Aulnoy, uit de 17^e eeuw.

maart: "Maar niet uit het hart" met levensverhalen en mythen rondom het thema verlies.

april: "De smaak van zout" met literaire verhalen en sprookjes. Keukenzout, zout van een traan, zout

september: "Verhalen van en uit de Krimpenerwaard" in onvervalst dialect en een quiz over de Krimpenerwaard.

oktober: Het verhaal van de Nederlandse zeeheld Michiel de Ruyter.

november: "De onvermoede reisgenoot" met verhalen en sprookjes rond het thema Allerzielen

december: "Je weet niet wat je krijgt" literaire verhalen en sprookjes over vragen en krijgen, geven en ontvangen.

In de loop van het jaar kwamen steeds meer mensen luisteren. Zoveel, dat het niet meer paste in het museumcafé en de binnenzaal van het Verzetmuseum werd gebruikt. De laatste vijf voorstellingen trokken meer dan 50 bezoekers.

KENNIS EN INNOVATIE

De Digitale Leskist 40-45

De Digitale Leskist 40-45 is het nieuwste educatieprogramma van het Verzetsmuseum Zuid-Holland. Deze leskist is ontworpen om de verouderde fysieke leskist van het museum te vervangen. De veranderende tijden, waarin jonge mensen gewend zijn om informatie op allerlei digitale manieren tot zich te laten komen, vragen om een vernieuwde manier van het aan de orde stellen van de thematiek. Het is nodig om met deze collectie en verhalen buiten de muren van het museum te treden.

Met De Digitale Leskist 40-45 wil het museum leerlingen van de basisschoolgroepen 7 en 8 opzoeken in plaats van hun bezoek af te wachten. Een duidelijk uitgangspunt voor de productie van het lespakket is dat de doelgroep op een speelse en interactieve wijze de thematiek leert kennen. De verdiepende lesmethode is interactief en laat de gebruikers keuzes maken. Zo construeren zij zelf een beeld van conflicten, verbanden daartussen en effecten daarvan. Er zijn zes thema's geselecteerd rondom het dagelijks leven in conflictgebieden waar verder op in zal worden gegaan in De Digitale Leskist 40-45 door middel van informatieve films en informatie en foto's van objecten uit de Tweede Wereldoorlog die het museum in haar collectie heeft. De thema's zijn: koken en eten, (over)leven, communicatie, vervolging, verzet en vluchten.

Met een simpel telefoontje zet Jaap Smit, Commissaris van de Koning in Zuid-Holland, de Digitale Leskist 40-45 online. Zowel thuis als op school te bekijken.
foto: marianka peters

Op 25 april 2014 werd De Digitale Leskist 40-45 officieel in gebruik genomen tijdens een feestelijke lancering. Deze feestelijke lancering werd gepresenteerd door Lisa Wade, de presentatrice van o.a. het Klokhuis en 13 in de oorlog. (Tevens heeft zij haar stem verleend voor de voice-over van De Digitale Leskist 40-45.)

Er werd een kort interview gehouden met de makers van de leskist, de voorzitter van het bestuur van het museum sprak het publiek toe, Burgemeester Schoenmaker sprak over het belang van educatie en bewustwording op het gebied van de Tweede Wereldoorlog, en de Commissaris van de Koning in Zuid-Holland, de heer J. Smit, verrichte de laatste handeling om de leskist digitaal te lanceren in het bijzijn van het bestuur en vele vrijwilligers van het museum, leerkrachten van basisscholen uit de omgeving en geïnteresseerde kinderen. Het geheel werd muzikaal omlijst door de harpiste Heleen Bartels.

Sinds deze lancering is de Digitale Leskist 40-45 door verschillende scholen door heel Nederland in gebruik genomen, en zijn er zelfs enkele scholen in het buitenland die actief gebruik maken van de Digitale Leskist 40-45!

De Digitale Leskist 40-45 is te bekijken op: www.dedigitaleleskist.nl.

Lezingen

16 januari Klaas Rozemond: Hannah Arendt / Adolf Eichmann

Na een lezing door Gijs van Oenen van algemene aard in december 2013 over filosofe Hannah Arendt vertelde filosoof en jurist Klaas Rozemond over haar omstreden visie op de nazi Adolf Eichmann en de reacties die ze hiermee uitlokte. In haar boek dat in 1963 over het proces verscheen, omschreef zij Eichmann immers als een banale dader: hij handelde niet uit antisemitische motieven, hij had geen kwade intenties en hij beseftte niet wat hij deed. Arendt lokte daarmee een polemiek uit die tot op de dag van vandaag voortduurt. Aan deze polemiek ligt de filosofische vraag ten grondslag naar de aard van het menselijke kwaad: is gedachteloosheid het kenmerk van het kwaad of vloeit het kwaad juist voort uit het menselijke vermogen om na te denken?

25 februari Freek van der Lugt: Nederlands Nieuw-Guinea, *tabeh*

Nieuw-Guinea-veteraan Freek van der Lugt vertelde uit ervaring over de al bijna vergeten geschiedenis van de laatste Nederlandse kolonie Nieuw-Guinea. Na de onafhankelijkheidsoorlog van Indonesië tussen 1945 en 1949 werd voormalig Nederlands Nieuw-Guinea het laatste restant van de Nederlandse koloniën in de regio. In 1962 ondertekenden Nederland, Indonesië en de Verenigde Naties een vredesakkoord waardoor dit Nieuw-Guinea uiteindelijk onderdeel van Indonesië werd. Aan dit akkoord gingen militaire en diplomatieke strijd vooraf. Freek van der Lugt vertelde over de strijd tegen de infiltratie door Indonesische paracommando's en het politieke getouwtrek dat leidde tot het akkoord.

20 maart Jean-Philippe van der Zwaluw: De vergetenen

Jean-Philippe van der Zwaluw vertelde over de mensen die onder andere de Duitse kampen na de Tweede Wereldoorlog verlieten, maar geen thuis vonden. In mei 1945 komt er een enorme volksverhuizing op gang. Bevrijde dwangarbeiders, overlevenden van concentratiekampen, gedemobiliseerde militairen, slachtoffers van bombardementen, verjaagde burgers, vluchtende Oostfrontstrijders, ... Degenen met nog een huis hebben geluk. Voor anderen worden opvangkampen ingericht. Het is maar tijdelijk, zo wordt gedacht. Maar repatriëring of emigratie blijkt niet voor iedereen weggelegd, en sommige kampen zullen zelfs decennialang blijven bestaan. Daar spelen zich rond het zo genoemde 'wrakhout van WOII' enorme drama's af, veelal uit het zicht van het grote publiek.

10 april Sieger Verhart: Opening Straatnamenproject

In het kader van een expositie in het Verzetsmuseum Zuid-Holland vertelde historicus Sieger Verhart over een aantal Goudse verzetshelden. Hij deed onderzoek naar de zestien verzetshelden die in de Goudse wijk Oosterwei een straat vernoemd kregen. In elke van deze straten heeft men een informatiebord geplaatst. Doel van dit project was om de personen achter deze straatnamen een gezicht te geven en zo nieuwe generaties bekend te maken met de levensverhalen en betekenis van deze bijzondere mensen.

24 april Alphons Katan: Slagboom tussen dood en leven

Oud-politicus en manager mr Alphons Katan vertelde over het leven van zijn ouders tot in WOII, en van hem zelf voor, in en na die oorlog. Dit heeft hij beschreven in zijn boek *Slagboom tussen dood en leven*. Alphons Katan woonde als enig kind van een Joods (niet-gelovig) echtpaar tot 1942 in Leeuwarden. Wanneer zijn ouders in 1942 worden gearresteerd, krijgt hij onderdak bij Joodse vrienden van het gezin. Met dit echtpaar komt hij terecht in Kamp Westerbork. Wanneer een tante de Duitsers weet te overtuigen dat haar neefje half-Joods zou zijn, wordt hij vrijgelaten. Hij overleeft de oorlog in Den Haag respectievelijk Leiden.

22 mei Peter Hein: De onderduikers

Tijdens deze avond vertelde Peter Hein over zijn boek *De onderduikers*, het verhaal van de onderduik van zijn ouders. Na de oorlog sprak zijn moeder obsessief over haar onderduik. Zijn vader zweeg daarentegen. Hein interviewde zijn ouders. Eindelijk begon zijn vader te spreken. Het onwaarschijnlijke overlevingsverhaal kwam op papier. Een verhaal van een wanhopige zwerftocht, van veelvuldig verraad. Naast dit verhaal ging Peter Hein ook in op algemene kwesties als de grote problemen waar onderduikers tegenaan liepen, waarom het zo moeilijk was voor Joden om onderduikadressen te vinden en hoe het kwam dat Nederland het land was met het hoogste percentage Joodse slachtoffers.

12 juni Hans Suijs: Weggemoffeld

Deze avond ging over het opsporen van de ouders van een oorlogskind. In 2007 werd kort voor haar 62^e verjaardag aan de achternicht van Hans Suijs de vraag gesteld of zij een aangenomen dochter was. Zij wist niet beter dan dat haar overleden ouders bij wie ze opgroeide, haar natuurlijke ouders waren geweest. Na de schrik start een zoektocht naar haar biologische ouders. Deze slaagt gedeeltelijk. Haar biologische moeder blijkt dementerende te zijn. Ook blijkt er nog een halfbroer te zijn. De twee vaders van deze kinderen blijken nooit iets geweten te hebben van het bestaan van het andere kind en de andere vader. De achternicht blijkt een dochter van een Amerikaanse bevrijder te zijn, terwijl haar jongere halfbroer een zoon van een onvrijwillige Oostfrontstrijder is.

18 september Gerard Geerts: Operatie Market Garden

Generaal b.d. Gerard Geerts vertelde over de geallieerde operatie Market Garden, die plaatsvond in september 1944. De Engelse Veldmaarschalk B.L. Montgomery ontwierp het stoutmoedige plan waarbij luchtlandingstroepen zouden worden afgeworpen boven Nederlands grondgebied. Samen met grondtroepen zou het hart van Duitsland, het Roergebied, snel kunnen worden veroverd. De oorlog zou dan voor kerstmis 1944 voorbij zijn. Het verwachte succes bleef evenwel grotendeels uit. Het eindresultaat van de operatie was dat bewoners van grote delen van ons land nog een lange, koude en vooral hongerige winter tegemoet gingen.

16 oktober Pauline Micheels: Vandaag

Op deze avond liet historica Pauline Micheels het kampeven in WOII zien door de ogen van kinderen. Ongeveer 18.000 kinderen passeerden in de jaren 1942 – 1944 het doorgangskamp Westerbork. Voor bijna allemaal was dit een doorgangstation, op weg naar een onbekend lot in het oosten. Bijna geen van hen keerde na de oorlog terug. De novelle *Vandaag* probeert in de vorm van een dagboek van een 12-jarige jongen weer te geven hoe de kinderen het leven, dat in het kamp schijnbaar zo gewoon doorging, hebben ervaren.

12 november Dion van den Berg: De val van de Muur

Dion van den Berg, senior beleidsadviseur van vredesorganisatie PAX, gaf een lezing over de val van de Berlijnse Muur in 1989. Velen herinneren zich de euforie die zich daardoor van Europa meester maakte. Na de Koude Oorlog was nu eindelijk het moment gekomen dat Europa weer één zou worden. En dat verenigde Europa zou wereldwijd de democratie en mensenrechten bevorderen. De geschiedenisboekjes meldden hoe Reagan en Thatcher de Sovjet-Unie met politieke, militaire en economische middelen in de hoek dreven. Gorbatsjov kwam vervolgens met zijn *glasnost* (openheid) en *perestrojka* (hervorming), en dat was het begin van het einde van het communisme. Dion van den Berg ging in op de rol van de onafhankelijke vredesbeweging in West-Europa, en de dissidenten en onafhankelijke groepen in de Warschaupactlanden. Uit kringen van deze dissidenten zouden immers ook de nieuwe regeringsleiders en presidenten voortkomen: Havel in Tsjechoslowakije, Mazowiecki in Polen en Göncz in Hongarije.

18 december René Kok: Zonder censuur: de Duitse bezetting in amateurfilms

René Kok, beeldonderzoeker verbonden aan het NIOD, liet tijdens de lezing uniek filmmateriaal zien uit de jaren 1940-1945. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, is er tijdens de oorlogsjaren in Nederland veel gefilmd. Film was een belangrijk onderdeel van de Duitse en nationaalsocialistische propaganda. In de bioscopen werden filmjournaals met een propagandistische strekking vertoond. Deze gecensureerde filmbeelden geven geen beeld van de werkelijkheid. Het is daarom van groot historisch belang dat amateurfilmers het historisch besef hadden om de Duitse bezetting vast te leggen. Zij filmden zaken als de Jodenvervolging, schaarste en gebrek, razzia's en de Hongerwinter. Maar wat vertellen deze amateur-filmbeelden ons ruim zeventig jaar later? Hoe beïnvloedt bewegend beeld onze kijk op de oorlog?

EDUCATIE

In het museum

In 2013 werd een begin gemaakt met het door louter vrijwilligers uitvoeren van educatieve activiteiten. Vooral ook nieuwe vrijwilligers, sommigen zonder onderwijservaring, anderen met. Het was spannend of de klassen die zich aanmeldden in 2014 allemaal op de gewenste wijze ontvangen konden worden. Dat is gelukt, we hebben op de ongeveer 40 klassenbezoeken eigenlijk alleen maar positieve reacties gekregen.

Ruwweg kunnen de klassen in twee groepen verdeeld worden: die van scholen die ons als vast onderdeel zien en elk jaar komen, en die hier voor het eerst – en hopelijk niet voor het laatst – komen.

Een voorbeeld daarvan is de Weekendschool. Op deze school ontdekken 10-14 jarigen op zondag de wereld via lessen van gastdocenten. Leerlingen zijn gemotiveerde kinderen die van huis uit minder kansen hebben.

Soms krijgen we minder gebruikelijke verzoeken, waar we misschien daarom juist wel met extra plezier op ingaan. Zo kwam een drietal leerlingen van de Goudse Waarden met de vraag of we mee wilden doen aan hun praktijkopdracht.

Deze bestond eruit dat ze een middag moesten organiseren voor ouderen uit de buurt van de school. Tijdens de middag hebben we laten zien en verteld over wat wij vanuit het museum aan educatie doen.

De Brede School speelt een bemiddelende en subsidiërende rol in het bij elkaar brengen van onderwijsaanbieders en scholen. Zo is er een samenwerking tot stand gekomen tussen het Filmhuis en het Verzetsmuseum. Die bestaat eruit dat het Filmhuis rond 4/5 mei de film "Oorlogswinter" vertoont aan groepen 7 en 8 van basisscholen, die binnen het museum een concreet vervolg krijgt. Concreet in de zin dat voorwerpen die in de film aan bod komen in het museum onderzocht kunnen worden. Zoals een carbidlamp en een klein noedkacheltje.

Er is een nieuw programma ontwikkeld en met twee klassen uitgeprobeerd, over Communicatie. Het idee hierachter is dat communicatie in oorlogs- en vreedstijd van elkaar verschillen, maar dat er toch ook overeenkomsten zijn. De verbinding tussen heden en verleden is een leidend thema bij ons onderwijs. In concreto: in de oorlog wilde de bezetter niet alleen weten wat wij dachten, maar ook bepalen wat we dachten. Daarvoor werden onder andere propaganda, spionage en censuur gebruikt. Maar deze zelfde methoden zijn nog steeds actueel. Denk maar aan reclame die propaganda-achtige trekjes kan aannemen, spionage via internet en het verbieden van bepaalde internetinhoud.

Op verzoek van de PABO van het Driestar College gaven we drie stagairs de gelegenheid een programma te ontwikkelen en in het museum te testen over het thema "Vrijheid". Zo proberen we het mes aan twee kanten te laten snijden: de PABO heeft stageplekken en wij een getest en toekomstig te gebruiken programma.

CEPVO (CultuurEducatie Primair en Voortgezet Onderwijs) is een groep van educatiemedewerkers van de culturele instellingen van Gouda, zoals het Gouds Museum, de Kunsttuin, de Chocoladefabriek, enz. Er is deelgenomen aan de tweemaandelijke bijeenkomsten. Verder is er een keer aan het landelijk overleg van educatiemedewerkers van nationale oorlogs- en verzetsmusea deelgenomen. Tenslotte, er is deelgenomen aan een onderwijsconferentie "Leren van de oorlog". Honderd lessen over de Tweede Wereldoorlog". Er werd een workshop bijgewoond over onderwijs aan allochtonen. Dat heeft een impuls gekregen doordat Marokkanen de dodenherdenking verstoorden. Wellicht geven we dit een vervolg in ons museum.

Leerlingencontact per schooltype

Basisschool:

Groep:	Aantal scholen:
5/6	1
6/7	1
7	4
7/8	5
8	7

Voortgezet onderwijs:

Klas:	Niveau:	Aantal scholen:
1	VMBO	2
2	VMBO	8
3	VMBO	3
1 / 2	VMBO/MAVO/HAVO	1
2	MAVO/HAVO	1
1	HAVO/VWO	9
3	HAVO/VWO	1

In totaal hebben 1.236 leerlingen een bezoek gebracht aan het VMZH.

Buiten het museum

Zoals in oktober 2013 in gang gezet, is ook in 2014 het externe educatieaanbod verzorgd door een ZZP'ster . Opnieuw heeft zij diverse scholen en instellingen binnen en buiten Gouda bezocht met mobiele varianten van de lesproducten "Het Tribunaal", "Raad Eens?" en de "KinderrechtenTop".

De boekingen voor het 'Mobiele Tribunaal' kwamen nog overwegend tot stand op initiatief van de scholen en/of instellingen zelf. Bestaande contacten werden wel benaderd om te laten weten dat de workshop geboekt kon worden.

Voor de 'KinderrechtenTop' werd een promotietekst gemaakt waarmee basisscholen per brief en mail werden benaderd. De "KinderrechtenTop" is in dit jaar (2014) ook in de gemeente Rhoon op diverse basisscholen geboekt. Deze gemeente steunt VMZH.

De "KinderrechtenTop" is een tijdelijke tentoonstelling geweest gedurende "Give peace a chance" in het Museon in Den Haag.

Vanaf januari 2014 is de samenwerking met de Brede School Gouda uitgebreid. De workshop "Raad Eens?" wordt in de bovenbouw van de basisscholen aangeboden. Dit is een onderdeel van het Tolerantiepakket; een programma rondom discriminatie i.s.m. Stichting 21 maart en Bureau Discriminatie.

Leerlingencontact op locatie (aantal workshops)

KinderrechtenTop	425
Mobiele Tribunaal	200
Raad Eens?	<u>100</u>
Totaal	725

Gast sprekers voor de klas

Er zijn 18 gast sprekers geweest die hun verhaal verteld hebben. Hun ervaringen zijn uit alle delen van Nederland (Delft, Arnhem, Den Haag, Rotterdam, Hoogeveen, Gouda, op een binnenschip op diverse plaatsen, Yrseke en Zeeland) en ook 1 spreekster uit Duitsland.

Als dank hebben de sprekers het boekje gekregen "De Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen" en het boekje van het Nationaal Comité 4 en 5 mei "Vrijheid maak je samen". Alle basisscholieren van groep 7 of 8 kregen dit boekje ook.

In 2014 waren er 2 gast sprekers afgefallen, maar gelukkig waren er 4 nieuwe mensen bereid om te vertellen.

Scholen, die bezocht werden:

Basisscholen: 29 scholen met 38 klassen met gemiddeld 25 leerlingen.

Hieronder vallen ook 4 scholen voor speciaal onderwijs.

Voortgezet onderwijs: 4 scholen met 7 klassen met gemiddeld 20 leerlingen.

Tijdens het bezoek aan de klas werden de leerlingen uitgenodigd om op 4 mei een roos neer te leggen bij het Stadhuis van Gouda. In 2014 hebben 40 kinderen daaraan meegedaan.

Ook werd aan de leerlingen verteld over de tentoonstelling in de Kunsthal in Rotterdam genaamd 'de Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen'.

In het jaarprogramma van de Brede School staan de activiteiten rond gast sprekers met de gast sprekers vermeld.

PROJECTEN

Co-creatiesessies

Het kalenderjaar 2014 stond in het kader van de vierenvijftig projecten voortgekomen uit de zogeheten co-creatiesessies.

De mooiste weg die werd bewandeld was de weg van het succesvol uitvoeren en implementeren van een aantal van deze projecten in de organisatie van het Verzetsmuseum. Voorbeelden hiervan zijn onder andere:

- het in samenwerking met de **Dichterskring** opstellen van een boekje met gedichten aan de hand van voorwerpen in het Verzetsmuseum. Daarnaast is het boekje een groot succes en te koop in de winkel van het museum.
- het in samenwerking met **De Brede School Gouda** en andere partners realiseren van verschillende projecten voor jongeren in het voortgezet onderwijs; filmvertoning in het filmhuis en vervolgens in het Verzetsmuseum bijvoorbeeld. Voor 2015 is het aanbod van het Verzetsmuseum standaard opgenomen in het pakket van De Brede School Gouda.
- de blijvende samenwerking met **Amnesty International** op het gebied van mensenrechten. Zo zijn er regelmatig contacten en is er in het Verzetsmuseum permanent een mogelijkheid om petities te tekenen.

Ook een mooie weg die werd bewandeld waren eenmalige projecten die succesvol werden uitgevoerd. Activiteiten waarmee werd samengewerkt waren de **Lichtjesdragers** en **Verzetshelden Oosterwei**.

Een andere weg die werd bewandeld was het aanbrengen van prioriteiten in de lijst van mogelijk uit te voeren projecten. Sommige projecten daarvan werden gekwalificeerd als "**niet realiseerbaar**", andere als "**potentieel zeer waardevol**".

Tijdens een dit jaar gehouden bijeenkomst van projectbegeleiders werd geconcludeerd dat het idee van co-creatiesessies en de daaruit voortkomende projecten, zeer succesvol was.

COLLECTIE EN BIBLIOTHEEK

Collectie

Door de uitbreiding van het aantal vrijwilligers en de inzet van de ICT-medewerkers zijn zowel de kwaliteit als de snelheid van de invoering van de collectie in het ADLIB-datasysteem sterk verbeterd. Gestreefd wordt naar verdere digitalisering van de processen die betrekking hebben op ondermeer ontvangen schenkingen om fouten te voorkomen.

Schenkingen

Het aantal schenkingen is weer iets afgenomen, waar het schenkingen van enige omvang betreft. Kleinere schenkingen nemen wel toe (een enkel document of voorwerp).

Informatie aanvragen

Er is wederom sprake van een toename van het aantal verzoeken om informatie over personen en/of gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze vragen vergen veel kennis en tijd van de vrijwilligers. Misschien moeten we hiervoor toch een vergoeding gaan vragen.

Bibliotheek

De bibliotheek heeft een record aantal presentexemplaren mogen ontvangen.

Daarnaast waren er ook schenkingen van particulieren en zelfs van de kringloopwinkel in Gouda. Het is fijn om te zien dat mensen de weg naar het museum wisten te vinden en een goed onderkomen zochten voor boeken, tijdschriften en brochures. Dat neemt niet weg dat er soms een selectie nodig was omwille van de ruimte.

De bibliotheek is dit jaar herhaaldelijk benaderd voor het beantwoorden van specifiek gerichte vragen gesteld door particulieren.

Het museum is in het bezit van een grote collectie kranten (1938-1947). Met de huidige stand van bijna 3000 records is de inschatting dat ongeveer 25% is ingevoerd. Bij een nadere (nieuwe) inventarisatie werd vastgesteld dat er meer kranten zijn dan gedacht. Ook is gekeken naar de ruimte en condities waaronder kranten in het Verzetsmuseum worden opgeslagen. Gebleken is dat die condities verre van ideaal zijn.

Een uitdaging van een andere orde is het digitaliseren met als doel ze inhoudelijk toegankelijk te maken. Daarmee hangt de noodzaak samen een in alle opzichten nauwkeurig beeld te hebben van de krantencollectie. Daartoe werd een aanvang genomen met het fotograferen van de koppen van de kranten.

De valide vraag werd dit jaar gesteld of de krantencollectie extern wellicht beter tot zijn recht zou komen. Hier is nog geen uitsluitsel over.

EXTERNE CONTACTEN

Bezoekersaantallen 2014

Regulier bezoek museum	2.499
Rondleidingen	108
Scholieren	1.961
Begeleiding scholieren	205
Gastsprekers voor de klas	1.090
Jongerenprojecten	1.539
VerhalenPunt	194
Groepsbezoek via Petit Café Vrijheid	1.014
Opening straatnamenproject	48
Lancering van de Digitale Leskist	55
Opening expositie Dichterbij	29
Museumweekend	151
4 en 5 mei activiteiten	1.832
Lezingen	373
Open monumentendag	329
Adopteer een monument	94
Plaatsing Stolpersteine	32
Totaal aantal bezoekers	11.553

Overleggen

Verzetsmuseum Zuid-Holland nam deel aan de volgende overleggen:

- C9 - Culturele instellingen in Gouda
- Collectieoverleg WOII instellingen
- Vereniging van Musea in Zuid-Holland
- Landelijk Educatief Overleg Oorlog- en Verzetsmusea en Herinneringscentra
- CEPVO: Cultuur Educatie Primair en Voortgezet Onderwijs Gouda
- Stichting 4 en 5 mei Gouda
- Stichting 21 maart Gouda
- Historisch Platform Gouda

Publiciteit

Overzicht persberichten 2014

AD = Algemeen Dagblad

Expositie over vredesaffiches	5 februari Goudse Post
Museum en Amnesty samen	5 februari Goudse Post
Binnenstad in valentijnssfeer	5 februari Goudse Post
Valentijnsactiviteiten	6 februari De Krant van Gouda
Lezing in museum (Nieuw-Guinea)	12 februari Goudse Post
Mensenrechten in beeld	12 februari Goudse Post
Leerlingen en senioren staan stil bij de Tweede Wereldoorlog	20 februari De Krant van Gouda
Verzetsmuseum toont mensenrechtenposters	27 februari AD Groene Hart
Goudse verzetshelden	5 maart Goudse Post
Tolerantielessen van start	5 maart Goudse Post
Na de oorlog: geen kamp, geen huis	12 maart Goudse Post
GeluksRoute	20 maart De Krant van Gouda
Lenteslenterrondje Gouda	26 maart Goudse Post
Lezing: tussen dood en leven	9 april Goudse Post
Verzetshelden krijgen gezicht	16 april Goudse Post
Expositie in museum	16 april Goudse Post
Gezicht voor verzetshelden	17 april De Krant van Gouda
Expositie 'Dichterbij'	24 april De Krant van Gouda
Verzetsmuseum zoekt 'vrienden'	24 april De Krant van Gouda
Pennenstreken Historisch Platform Gouda	24 april De Krant van Gouda
Ontdekkingstocht op zolder	7 mei Goudse Post
Onderduiken in breder perspectief	14 mei Goudse Post
Stilzwijgen na jaren verbroken	4 juni Goudse Post
Lezing Goudse schrijver	4 juni Goudse Post
Lezing Market Garden	3 september Goudse Post
Overleefd, maar blijvend gewond	3 september Goudse Post
Opening Vredesmuseum	17 september Goudse Post
Maand van Geschiedenis in museum	26 september AD Gouda
Lezing kampeven kinderen	9 oktober De Krant van Gouda
Expo Verzetsmuseum	15 oktober Goudse Post
VerhalenPunt in museumcafé	29 oktober Goudse Post
Lezing in Verzetsmuseum	29 oktober Goudse Post
Ankie Hoyer bij VerhalenPunt	3 december Goudse Post
Lichtjesparade dwars door Verzetsmuseum	9 december AD Gouda
Lezing 'Zonder Censuur'	17 december Goudse Post
Amateurfilms van tijdens Duitse bezetting	18 december AD Gouda
Verboden boeken in Verzetsmuseum	31 december Goudse Post

Eveneens diverse vermeldingen in de Uitladder (onderdeel van de Krant van Gouda) en op website www.rtvbodegraven.nl en op de kabelkrant.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

De aangegane samenwerkingsverbanden met de Stichting Museum voor Vrede en Geweldloosheid (Vredesmuseum) en de Gemiva SVG-groep bleken het afgelopen jaar voor alle partijen hun vruchten af te werpen. Gezamenlijke initiatieven werden ontplooid. Synergievoordelen werden behaald. Een en een bleek meer te zijn dan twee!

Het Vredesmuseum stelt zich de bevordering van het vreedzaam samenleven ten doel. Door gezamenlijk als burgers van Nederland de weg te zoeken via een cultuur van vrede en geweldloosheid, moet dat doel dichterbij komen. Het Vredesmuseum hield in 2014 weer exposities en presentaties in de door VMZH ter beschikking gestelde ruimte om die boodschap inhoud te geven. De doelstelling van het Vredesmuseum loopt grotendeels synchroon aan die van VMZH, samen staan we nu inderdaad sterker!

De Gemiva SVG-groep is een in Zuid-Holland werkzame organisatie die zich bezighoudt met het ondersteunen van mensen met een beperking. Een achttal cliënten onder professionele begeleiding van een medewerker van de Gemiva SVG-groep houdt zich nu dagelijks bezig met het runnen van Petit Café Vrijheid, schoonmaak- en opruimwerkzaamheden, klusjes, het onderhouden van de museumtuin, lichte administratieve werkzaamheden en het ontvangen van bezoekers e.d.

In 2014 bleek het samenwerkingsverband succesvol te zijn. De cliënten voelen zich inmiddels thuis onder het dak van VMZH. Meer en meer zijn zij betrokken bij de activiteiten van VMZH. Daarnaast weet 'de Gemiva' de horecafaciliteit van VMZH steeds meer te vinden als punt van samenkomst voor hun eigen vergaderingen, recepties e.d.

PETIT CAFÉ VRIJHEID

Het café draait nu anderhalf jaar en er is een positieve ontwikkeling te bemerken. In het winterseizoen wordt het echter minder goed bezocht dan het zomerseizoen. De activiteiten die in het winterseizoen hebben plaatsgevonden zoals schrijfcursussen en geschiedenis cursussen zijn uitermate geschikt om het bezoekersaantal omhoog te krijgen.

Medewerkers, menukaart en werkzaamheden voor cliënten van de Gemiva hebben meer gestalte gekregen en zijn nog volop in ontwikkeling.

De volgende activiteiten, geïnitieerd door de Gemiva hebben in het Petit café plaatsgevonden;

Valentijnsdag: mensen konden in vrijheid genieten van lunch, stroopwafel in hartvorm in een romantisch versierd café.

Geluksroute: in Gouda was een geluksroute georganiseerd, waar wij onze bijdrage hebben geleverd. Wij waren geluksbrengers, mensen konden op een muur van geluk laten zien wat geluk voor hen betekent en ook kregen ze een bloemenbommetje mee om geluk uit te zaaien.

Ontmoetingsmaaltijd: verzorgt voor de stichting 21 maart.

Op 5 mei waren er verschillende activiteiten, waaronder een lunch voor de lopers met de vlam.

Er is een samenwerking met Icarus, er worden stadswandelingen georganiseerd, waarbij de lunch of de koffie in het Petit café plaatsvindt. In september organiseerde het Vredesmuseum een activiteit in de serre van het café. Cliënten van de Gemiva hebben hier de lunch en hapjes verzorgd. Verder heeft de Gemiva-SVG groep gebruik gemaakt van het café door het geven van een afscheidsfeest en een vergadering van de ondernemingsraad. Het jaar is gezamenlijk met de vrijwilligers van het museum feestelijk afgesloten met een chinees buffet. Hier kijkt iedereen plezierig op terug. Het café is in ontwikkeling, wij zien een duidelijke groei wat zich het komende jaar moet voortzetten.

De gevulde muur van geluk tijdens de geluksroute.

INTERNE ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur bestond in 2014 uit de volgende personen:

Ineke van der Wel (voorzitter) – voorm. Burgemeester Rijswijk

Alda Verweij (secretaris) – rechter in de rechtbank Rotterdam

Jan van Lankvelt (penningmeester) – voorm. Docent Economie aan de Hoogeschool van Rotterdam

Donald Pagrach - mede-eigenaar DialoogPartners, vm. directeur Intramed

Freek van der Lugt - vice-president Rechtbank Dordrecht. Sinds 2012 met pensioen.

Max de Groot - coördinator bovenbouw, hoofd facilitaire zaken, ict en onderwijsondersteuning Coornhert gymnasium te Gouda

Joop de Graaf (vertegenwoordiger vrijwilligers) – Kolonel b.d. van de Luchtmacht

Medewerkers

Arjen van Wijngaarden - directeur

Ilone van der Bas - ZZP-er

Yvonne Bouman - schoonmaakwerkzaamheden

Caroline Schillemans - medewerker educatie (tijdelijk dienstverband)

Vrijwilligers

Het secretariaat, de bibliotheek, de afdeling collectie, het café, de tuin en tal van andere activiteiten werden door vrijwilligers verzorgd.

De volgende vrijwillige medewerkers hebben in 2014 de doelstellingen van het museum mede verwezenlijkt:

Lilian Agten, Jan Antes, Wim Bernardts, Hilda Blom, Leny Bodegom, Ruud Boom, Koen den Braber, Albert Brinkhuis, Johan Damen, Petra Duits, Coby van Eijden, Trudy de Frankrijker, Joop de Graaf, Leo Graper, Jos Groot, Thea Gutteling, Marja Haver Droeze, Margreet Hendrikse, Martin Holstein, Ferry Jacob, Johan de Jong, Frans de Jonge, Niek de Jongh, Ad Kraan, Wanda Kraan, Anne-Eva Krebs, Jaap van der Laan, Joost Lamboo, Peter Lechner, Bart van Maaren, Mathijs van Meerkerk, Bert van Puffelen, Sushma Ramai, Wim Reerds, Diede Schipper, Tom Sepers, Hannah Shamir, Gail Tetteroo, Marijke Ticheler, Carmen Tuma, Anne van der Velde, Erna Vermeij, Chris Visser, Claudia van der Wal, Jelte van der Wal en Linda Wu.

Dagje Rotterdam

SOCIALE MEDIA

Zoals ook vorig jaar is het verzetmuseum actief geweest op Facebook, Twitter en Tumblr. Daar communiceert het verzetmuseum met zijn doelgroep.

De Facebook pagina is te vinden op het volgende adres:

<https://www.facebook.com/VerzetmuseumZH> . Via Facebook communiceren we onder andere onze evenementen zoals de lezingen. De exposities in ons museum zijn een ander hoofdthema. We besteden aandacht aan de scholen die bij ons op bezoek komen. Daarnaast communiceren onze collega's van het petit café ook via hun eigen Facebook pagina. Die te vinden is via <https://www.facebook.com/petitcafevrijheid>

Twitter is het medium voor korte berichten en discussie. Je kunt het verzetmuseum hier vinden op <https://twitter.com/verzetmuseumzh>. Vragen en discussie rond het thema vrijheid staan hier centraal. Daarnaast communiceren we over onze lezingen en exposities waar we via links door verwijzen naar onze website.

We zijn daarnaast ook aanwezig op Tumblr een sociale media site waar we via afbeeldingen communiceren. We zijn hier te vinden via <http://verzetmuseumzh.tumblr.com/> . Op deze website publiceren we de nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek en evenementen.

Samen vormen zij de basis voor de aanwezigheid van het museum op sociale media.

FINANCIËEL OVERZICHT 2014

Financiële jaarrekening

<u>BATEN</u>	begroting	realisatie
1. Opbrengsten museum	8.400	9.897
2. Opbrengst activiteiten	20.600	15.115
3. Subsidies	25.500	29.834
4. Donateursgelden	3.000	4.099
5. Giften	65.000	88.815
TOTAAL	122.500	147.760
<u>LASTEN</u>	begroting	realisatie
6. Personeelskosten	40.500	37.305
7. Kosten activiteiten	20.700	37.669
8. Huisvestingskosten	17.200	38.934
9. Beheerskosten	21.900	25.138
10. Overige kosten	21.900	8.464
TOTAAL	122.200	147.510
Voordelig exploitatiesaldo	300	250

Exploitatiesubsidie

Gemeente Gouda	€	22.082
----------------	---	--------

Waarderingsubsidies gemeenten

Gemeente Bergambacht	€	699
Gemeente Brielle	€	777
Gemeente Rijnwoude	€	619
Gemeente Rijswijk	€	3.404
Gemeente Zuidplas	€	2.253

Subsidie van Provincie Zuid-Holland

Restbedrag van sub.afrek. 2013	€	29.700
--------------------------------	---	--------

Inkomstenbronnen divers

Stichting Nationaal Comité 4 en 5 mei rest projectsub. Digitale Leskist	€	2.700
Museon gebruik KinderrechtenTop	€	8.000
Museum voor Vrede en Geweldloosheid faciliteren expositiemogelijkheid	€	3.600
Verhaegen gift	€	25.000
Stichting Utopa	€	60.000